

Examenul de bacalaureat național 2014

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 10

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

*Ți-aduci aminte, după ploaie, ce albe străluceau la soare
Statuile străvechi și scumpe, și cât de drag ți-era cu mine,
Să povestești, umblând sub ramuri, de viața moartelor regine
Înmărmurite-n piatra rece de-o biată mână pieritoare?*

Deasupra lor porumbii vineți roteau voioși din vreme-n vreme:
Părea că lor li este dată grădina asta toată-n pază,
Și-arar o lacrimă de ploaie, ca un diamant aprins de-o rază,
Se desprindea, vuind cu zgomot, din naltul unei diademe.*

*În straturi florile-nclinate iar se-nălțau cu bucurie,
Și-n aer fără de veste-atuncea lumina zilei liniștită
Se preschimba în fel de fețe ș-o clipă sta ca aiurită,
Pân'să-și recapete cuprinsul din nou divina-i armonie. [...]*

*Fanfarele sunau cu zgomot înfiorând prelung platanii
Sub umbra căroră voioase treceau eternele idile,
Născute dintr-o sărutare și moarte după zece zile ...
Pe zilele acele însă cine din noi nu și-ar da anii?*

*Curgea nedumerită vremea, și-ntr-un târziu, vestind că-i sară,
O darabană-ndepărtată suna ca după bătălie.
Și-atuncea, tresărind din visuri, vedeam grădina că-i pustie
Și ne porneam și noi pe-acasă reîntineriți de primăvară. [...]*

(Dimitrie Anghel, **În Luxemburg**)

*porumb, s.n. (pop.) – porumbel

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *să povestești* și *liniștită*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *din vreme-n vreme*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *aer*. **2 puncte**
4. Menționează două mărci lexico-gramaticale ale subiectivității prezente în textul dat. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea spațială a imaginarului poetic. **4 puncte**
7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din strofa a doua a textului dat. **4 puncte**

8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60–100 de cuvinte, ultima strofă a textului, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța practicării unui sport*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-un text dramatic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din textul dramatic studiat;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două scene/citate/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru particularitățile de construcție a personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, modalități de caracterizare a personajelor, registre stilistice, limbajul personajelor, notațiile autorului etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului dramatic studiat se reflectă în construcția personajului ales.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2014

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 9

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

*În parcuri frunza cade arămie
Pe pajiști unde ieri zâmbise mai,
Și în avuzuri* lunecă pustie
Pe apa-n care dorul ți-oglindeai.
Azi singur al păunilor alai
Mai înflorește pacea din grădină,
Iar eu, simțind zăpezile ce vin
Și presimțind durerea ce-o să vină,
Rechem în țări de geruri și de chin
Uitarea ce durerile alină. [...]*

*Din depărtări în depărtări adie
Cum, în amurguri, zurgălăi de cai
Răsună, pier și tremură și-nvie,
Nostalgic, pe un drum care-l uitai ...
O, suflete bolnav al meu, ce ai?
E ca o rază caldă de lumină
În țara peste care norii vin
S-arunce umbră, jale și ruină,
Și e prin ceața veșnicului spleen*
Uitarea ce durerile alină.*

*O, toamnă, fie voia ta, regină,
Tu, care faci din trandafir un spin,
Tu, ce pe codri de-aur prinzi rugină,
Tu, ce-ai sădit alături de suspin
Uitarea ce durerile alină. [...]*

(Ion Pillat, *Balada toamnei*)

*avuz (havuz), s.n. – fântână arteziană

*spleen – plictiseală

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *alină* și *veșnicului*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *S-arunce umbră*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *apă*. **2 puncte**
4. Menționează două mărci lexico-gramaticale ale subiectivității prezente în textul dat. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează două secvențe din text care conturează dimensiunea temporală a imaginarului poetic. **4 puncte**

7. Prezintă semnificația a două figuri de stil diferite din prima strofă a textului dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
9. Comentează, în 60–100 de cuvinte, ultima strofă a textului dat, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța cunoașterii normelor de conduită civilizată*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-un *text narativ* studiat, aparținând lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din textul narativ studiat, aparținând lui G. Călinescu;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/citate/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului narativ studiat se reflectă în construcția personajului ales.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. a) – 30 iunie 2014
Limba și literatura română

Varianta 4

*Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)*

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

M-am deșteptat cu ochii uzi. Visul mă cutremura încă. Mi-am răsucit oasele dureroase.

Bătea soarele amiezii în fereastră. Pe măsuța de noapte aștepta ceaiul răcit și pachetul cu cărțile lui Ordeanu. N-am auzit când a intrat servitoarea.

Cărțile lui Iorgu Ordeanu? Am sărit în mijlocul camerei. Ce era adevărat din câte se întâmplaseră astă-noapte? Ce era vis? ... Am smuls haina de pe spătarul scaunului și am răscolit buzunarele. Îmi era frică acum că și ceea ce a fost adevărat s-a întâmplat numai prin somn.

Dar de la piept, din toate buzunarele, scoteam mâna plină de hârtii, amestecate cu țigări, cu plicuri de chibrituri, hârtii de o mie și de cinci sute, nenumărate, împăturite, mototolite, sute și altele ... și altele ... Le-am răsturnat pe un ziar desfăcut, deasupra patului. În frig, cu picioarele goale pe podelele reci, am început să le număr ... Acum nu-mi făceau nicio bucurie. Erau mai multe decât aveam nevoie, mai multe decât îmi trebuiau să-mi răscumpăr libertatea, dar nicio bucurie nu mai găseam înaintea lor. Ce însemnau? Mă uitam la câte-o hârtie cu filigrana albastră ... Pentru asta se zbat oamenii, seucid, se vând tinereți? Cu asta poți cumpăra liniștea și pâinea, și iubirea? ... Când nu o ai, pentru asta suferi [...]?*

Mi se părea deodată straniu și nebunesc că lumea poate trăi cu această amăgire, că oamenii găsesc simplă și firească puterea acestui petec de hârtie, pe care îl puteam rupe mărunt și-l puteam aprinde cu flacăra chibritului, și-l puteam desființa într-o clipită ... Fiindcă nu aveam asta, suferisem; fiindcă le aveam, în sfârșit, eram să fiu mai fericit și mai bun, și mai om? ... Și fiindcă Iorgu Ordeanu a risipit și cea din urmă hârtie, are să îndure și el foamea și frigul, și madam Faingold are să-l scoată în stradă? Ce-o fi făcând acum? ...

Mi-am amintit că-i făgăduisem să fiu la unsprezece la el. [...] M-am uitat la ceas. Aproape amiază. Am tras repede hainele, am pornit alergând aproape.

Era un soare rece de iarnă afară, cu sclipiri de oțel în bulgării de zăpadă. Orașul părea nefiresc de curat, aerisit, înnoit.

(Cezar Petrescu, **Omul din vis**)

*filigran, filigrane, s.n. – marcă transparentă imprimată în timpul procesului de fabricație în structura unei hârtii

Redactează pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *straniu* și *făgăduisem*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *câte-o hârtie*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *os*. **2 puncte**
4. Precizează două motive literare, prezente în textul dat. **4 puncte**
5. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
6. Transcrie, din textul dat, două secvențe, care conturează dimensiunea temporală. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect, în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**

9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, secvența: *Mi se părea deodată straniu și nebunesc că lumea poate trăi cu această amăgire, că oamenii găsesc simplă și firească puterea acestui petec de hârtie, pe care îl puteam rupe mărunț și-l puteam aprinde cu flacăra chibritului, și-l puteam desființa într-o clipită ... Fiindcă nu aveam asta, suferisem; fiindcă le aveam, în sfârșit, eram să fiu mai fericit și mai bun, și mai om? ...* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150-300 de cuvinte despre *rolul campaniilor de promovare a unui stil de viață sănătos*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* reflectate într-un *text poetic* studiat, aparținând lui *Mihai Eminescu*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două imagini artistice/idei poetice din textul studiat, relevante pentru tema și viziunea despre lume;
- ilustrarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, laitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. a) – 30 iunie 2014
Limba și literatura română

Varianta 1

*Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)*

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

SCENA XVII
VICTORIA, GALAN

În cursul scenei se înserează treptat. O clipă Victoria și Galan zâmbesc, privind după cei ce au ieșit

GALAN: [...] *Eu te cunosc de șapte ani, doamnă, și de șapte ani te ador!*

VICTORIA (iar cu ironie): *Iubirea d-tale exagerează! ... Acum șapte ani de-abia soseam aci, o biată institutoare în căutarea unui post ...*

GALAN (tot mai cald): *Da ... întocmai ... Pe-atunci eram și eu un biet impiegat cu optzeci de lei pe lună și așteptam toate trenurile visând iubiri mândre și pasionate ... Apoi tot așteptând zadarnic, într-o bună zi de iulie – vezi, țin minte și luna – am văzut coborând dintr-un vagon de clasa a treia o fetiță frumoasă, micuță, drăgălașă, care m-a întrebat sfioasă: „Te rog, domnule, unde vine aici primăria?” M-am zăpăcit, am bâlbâit ceva, i-am arătat calea și am rămas cu ochii pierduți în urma ei care pășea mărunț și elegant pe aleea ce duce de la gară în oraș, cu un geamantânaș de mucava în mâna stângă ...*

VICTORIA (fără zefleMEA): *Fetița eram eu ...*

GALAN (simplu): *Erai d-ta ... Pe urmă te-am pierdut vreo două luni ... Într-o dimineață însă, mergând spre gară, te-am întâlnit din nou, pe trotuar, aproape de școala comunală. Vai, cum îmi bătea inima! ... Am ridicat pălăria instinctiv, iar d-ta mi-ai aruncat o privire supărată și ... ai întors capul ...*

VICTORIA: *Dacă nu te cunoșteam?!*

GALAN: *Adică nu mă recunoșteași ... Pe urmă o elevă grăbită, întârziată, mi-a spus cum te cheamă, adăugând că ești un înger ...*

VICTORIA (zâmbind, cu ușoară protestare): *O, înger ...*

GALAN: *Ba da ... De altfel și în sufletul meu erai înger, cu toate că ai întors capul când te-am salutat ... Pe urmă eu te-am văzut de multe ori, dar dumneata nu m-ai văzut niciodată. Treceai pe lângă mine ca pe lângă un stâlp de felinar. Apoi, într-o zi nenorocită, am auzit că te măriți cu unul de la primărie ... cu unul mititel și umil ca și mine ...*

VICTORIA: *Pe care însă îl cunoșteam ... [...]*

GALAN: *Apoi iar nu te-am mai văzut decât de departe ... Apoi a venit războiul și nu te-am mai văzut deloc ... Apoi d-ta te-ai făcut primăreasă* și eu un biet șef de gară; d-ta parcă te făceai mai frumoasă, iar eu te iubeam mai mult ... Dar, fiindcă eram prost și timid, n-am îndrăznit niciodată să-ți spun că te iubesc ... Și, ca să mă răzbun, mi-am încercat norocul aiurea ...*

VICTORIA: *Ți-ai făcut o reputație nesuferită, adevărat!*

GALAN: *Da, pentru că am avut succes ... De, doamnă, azi suntem la preț și noi, bieții șefi de gară!*

(Liviu Rebreanu, **Plicul**)

*primăreasă, s.f. – soția primarului

Redactează pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *timid* și *norocul*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în secvența: *Pe-atunci eram și eu un biet impieगत [...]*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *înimă*. **2 puncte**
4. Precizează două motive literare, prezente în textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului *Galan*, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului, în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60-100 de cuvinte, următoarea secvență: **4 puncte**
GALAN: *Adică nu mă recunoștea ... Pe urmă o elevă grăbită, întârziată, mi-a spus cum te cheamă, adăugând că ești un înger ...*
VICTORIA (zâmbind, cu ușoară protestare): *O, înger ...*
GALAN: *Ba da ... De altfel și în sufletul meu erai înger, cu toate că ai întors capul când te-am salutat ... Pe urmă eu te-am văzut de multe ori, dar dumneata nu m-ai văzut niciodată.*

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150-300 de cuvinte despre *modul în care școala contribuie la orientarea profesională a tinerilor*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte, în care să prezinți *particularitățile de construcție a unui personaj* dintr-un *text narativ* studiat, aparținând lui *Ioan Slavici*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din textul narativ studiat, aparținând lui Ioan Slavici;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a unei trăsături a personajului ales;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: incipit, final, episoade/secvențe narrative, tehnici narrative, construcția personajelor, modalități de caracterizare a personajului, tipuri de personaje, limbajul personajelor, registre stilistice etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului studiat se reflectă în construcția personajului ales.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2014

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Cu toate răspunsurile lor prompte, pe „visători” îi țineam de obicei prin preajma pichetului. Spre flancurile sectorului dam drumul doar la cei cu urechea fină și cu pas de copoi, ale căror raite prin posturile apropiate și printre patrule nu mai conteneau. Noaptea, mai ales, tot locul era bătut, iar schimburile obișnuite plecau la ore și pentru intervale de timp diferind cu totul de la o noapte la alta și chiar de la un schimb la altul. Astfel, năvoadele mele prinseră la început cea mai bogată recoltă pe tot batalionul. Primii felicitări. Pe urmă, încetul cu încetul, vânatul se împuțină, deși nici acum vămuitorii de oameni nu s-ar fi putut lăuda că mi-au dejucat sistemul de bază, surprinzând vreo regularitate ori periodicitate în mișcările patrulelor. Recolta se împuțina pentru că sectorul devenise periculos.

Eu nu avusesem decât să imprim aceste mișcări plutoanelor mele. Cei doi plutonieri le prinseră și acum ei manevrau de minune. [...] Mă mulțumeam să supraveghez plecările și sosirile, încât îmi rămânea un timp incalculabil pentru cărțile mele.

Mai ales plutonierul Gârneață îmi era de prețios ajutor. Era socotit de toți aghiotantul meu și mâna mea dreaptă. De altminteri, pe el îl lăsam să-mi țină locul, deși era mai tânăr decât plutonierul celălalt, Cebuc, om vrednic și acela, dar care, când striga „trăiți!” sau asculta vreun ordin, nu-și proptea ca Gârneață ochii drept în ochii mei.

Pe când Gârneață era gândul și sufletul meu, dezbrăcat de toate clasele de școală și de toate teancurile de cărți din coliba de scânduri a „comandamentului”, cum era denumită de refugiații de peste fluviu. (Soldații îi spuneau pur și simplu: „bordeiul domnului locotenent”.) Mă vedeam în Gârneață, cum aș fi fost dacă aș fi rămas plugar și m-aș fi reangajat.

Amândoi eram brun, negricioși, subțiratici și înalți. El era și mai înalt decât mine, dar eu mai subțiratic și mai mlădios decât el. Amândoi aveam fețele lunguiețe, dar aveam satisfacția să constat că trăsăturile lui erau mai plate și ochii, la fel de negri, mai puțin mobili.

(Gib I. Mihăescu, *Rusoaica*)

Redactează pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *vrednic* și *teancuri*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulelor în secvența: *Amândoi eram brun, negricioși, subțiratici și înalți*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *carte*. **2 puncte**
4. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Selectează, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea spațială. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *Mai ales plutonierul Gârneață îmi era de prețios ajutor. Era socotit de toți aghiotantul meu și mâna mea dreaptă. De altminteri, pe el îl lăsam să-mi țină locul, deși era mai tânăr decât plutonierul celălalt, Cebuc, om vrednic și acela, dar care, când striga „trăiți!” sau asculta vreun ordin, nu-și proptea ca Gârneață ochii drept în ochii mei*. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrive un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *importanța respectării unor reguli într-un domeniu de activitate*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

– să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**

– să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**

– să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* reflectate într-un *text poetic* studiat, aparținând lui *George Bacovia*.

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– prezentarea a două imagini/idei poetice din textul studiat, relevante pentru tema și viziunea despre lume;

– ilustrarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, leitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);

– susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 3

*Filiera teoretică – Profil real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)*

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Actul II
Seara
Tabloul 1
La curtea domnească
Scena I

(Sala tronului, Țepeș pe tron, îmbrăcat de gală.
În cap căciuliță încinsă cu pietre scumpe și surgiuc*.)

PICTORUL (după ce și-a amestecat niște culori pe șevalet): *Încă puțin ... Oleacă mai la dreapta ... Uitați-vă aici. (Arată cu degetul undeva în spate. Pictând.) Aveți o fire foarte neliniștită, Alteță. Un cap greu de prins ...*

ȚEPEȘ (mustăcînd): *Așa se plîng mai mulți ...*

PICTORUL: *Să nu clipiți, expresia ochilor Măriei-Tale are ceva de groază ... Pot să vorbesc deschis? Mi-e cam frică să vă cat în ochi ... Prea mari ...*

ȚEPEȘ: *Se măresc la acru și la vorba dulce ...*

PICTORUL: *Nuanța asta măslinie a pielii n-am putut s-o redau decât cu o culoare de pământ de prin părțile astea ... Poate de aici vine și porecla stirpei Măriei Voastre? [...]*

ȚEPEȘ (gonește cu mâna o găză): *Am voie să prind licurici? Eu dacă stau un moment fără ... să-nhaț o lighioană înseamnă c-am lîncezit ... Să nu mă pui rînced pe pînză ...*

PICTORUL (râde): *Vă place vorba cu două tășuri. Tot așa și prealuminatul Mahomed, cel mai mare cuceritor al lumii ... În paranteză fie spus, pe mine nu m-a cucerit. I-am executat un portret care se află acum agățat în cabinetul său la Constantinopol ... Poate o să aveți prilej să-l vedeți ...*

ȚEPEȘ: *Îmi pare rău că n-o să pot face drum până acolo ...*

PICTORUL (taină): *Mă tem c-o să vină el să-l vadă pe-al Măriei Tale.*

ȚEPEȘ: *Merită osteneala?*

PICTORUL (rîzînd): *E tare curios ... și mare amator de capete ... în ulei. Și tot așa: glumește și nu glumește. Acolo am auzit prima dată de Vlad. Lîngă tronul prealuminatului Sultan. Lucram ... A intrat fratele dumneavoastră. Are liberă trecere la sultan ... Mare trecere ... (Cu intenție.) E un bărbat foarte frumos ...*

ȚEPEȘ: *Radu e frumos ... într-adevăr ...*

PICTORUL: *Dar nu vă iubește ... S-ar vrea aici, domnitor ... Și cred c-o să ajungă ...*

ȚEPEȘ: *Trecînd peste sabia noastră?*

PICTORUL: *O să încerce ... Sultanul îl răsfață.*

ȚEPEȘ: *Știu ...*

(Marin Sorescu, **A treia țeapă**)

**surguc (surguciuri), s.n.* – Panaș din pene (de struț) împodobit cu pene scumpe, purtat la turban sau la ișlic de sultani, de înalți demnitari turci sau de unii domni români

Redactează, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor: *fire* și *agățat*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei în secvența: *Aveți o fire foarte neliniștită, Alteță*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *umbră*. **2 puncte**
4. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie două cuvinte/grupuri de cuvinte din textul dat care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului *Țepeș*, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului din textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60-100 de cuvinte, următoarea secvență:
PICTORUL (râde): Vă place vorba cu două tășuri. Tot așa prealuminatul Mahomed, cel mai mare cuceritor al lumii ... În paranteză fie spus, pe mine nu m-a cucerit. I-am executat un portret care se află acum agățat în cabinetul său la Constantinopol ... Poate o să aveți prilej să-l vedeți ... **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150-300 de cuvinte despre *libertatea tinerilor de a-și alege profesia*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600-900 de cuvinte, în care să prezinți *particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un roman psihologic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales, prin raportare la conflictul/conflictele din romanul psihologic studiat;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a unei trăsături a personajului ales;
- ilustrarea a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului psihologic studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: incipit, final, episoade/secvențe narrative, tehnici narrative, modalități de caracterizare a personajului, limbajul personajelor, registre stilistice etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema romanului psihologic studiat se reflectă în construcția personajului ales.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.